

Strategie rozvoje ústavu 2021 – 2025

Důvodem pro tvorbu strategie rozvoje je potřeba stanovit střednědobý rámec rozvoje ústavu jako moderní instituce státní správy, otevřené laické i odborné veřejnosti ve vazbě na trendy vývoje společnosti, zemědělství (např. integrovaná ochrana rostlin, přípravky na ochranu rostlin), životního prostředí (např. klima, hospodaření s vodou), technologií, státní a veřejné správy.

Cíl:

- stanovit oblasti pro střednědobý rozvoj ústavu
- více a lépe informačně popojit systémy kontrol, zkušebnictví včetně administrativních procesů
- zlepšovat schopnost poskytovat potřebné informace odborné i laické veřejnosti kontinuálně v čase

Strategie vychází z dlouhodobé Politiky kvality ÚKZÚZ a ze současné SWOT analýzy (příloha č. 1) silných a slabých stránek, hrozeb a příležitostí. Tato strategie navazuje na strategii předcházející.

Z uvedených podkladů vyllynuly oblasti rozvoje ústavu pro nadcházející období.

Hlavními oblastmi rozvoje jsou:

1. Organická hmota v půdě
2. Řešení omezené dostupnosti přípravků na ochranu rostlin (POR)
3. Klimatická změna, biodiverzita
4. Digitalizace
5. Komunikace s veřejností

Každou oblast rozvoje členíme na strategické cíle upřesňující rozvíjenou oblast a cíle specifické, které konkretizují strategický cíl včetně časového rámce (příloha č. 2). Vedoucí pracovníci mají určenou odpovědnost za určitou oblast rozvoje i za strategické cíle dané oblasti.

Stručná informace o oblastech rozvoje:

1. Organická hmota v půdě

Je jednou ze základních vlastností půdy ovlivňujících obsah a využitelnost živin pro zemědělské plodiny a biodiverzitu půdních organizmů.

Ústav dokončí zavádění analytických metod pro charakterizaci půdní organické hmoty a postupně rozšiřuje sortiment analyzovaných parametrů.

Přínos

- rozšíření možností agrochemického zkoušení zemědělských půd, komplexnější hodnocení půd, cílenější statistické hodnocení dat, schopnost lépe informovat odbornou veřejnost o stavu organické hmoty v půdě v rámci ČR
- informace ovlivňují plánování osevních postupů, plány hnojení, agrotechniku, apod.

2. Řešení omezené dostupnosti přípravků na ochranu rostlin

Souvisí s úbytkem účinných látek použitelných pro přípravky na ochranu rostlin a s trendem omezovat používání přípravků.

Ústav zavádí systém analýz příčin úbytku účinných látek i konkrétních přípravků a koordinuje tok informací mezi ústavem, zemědělskými výrobními svazy, držiteli povolení a distributory přípravků.

Ústav, jako jednu z alternativ pro omezení používání přípravků, podporuje systémy ekologického zemědělství prostřednictvím:

- zkoušek a registrace rezistentních odrůd
- výživářských stacionárních zkoušek
- srovnáním systémů ekologického zemědělství s živočišnou výrobou a bez ní

Ústav zavádí systém analýz příčin úbytku účinných látek, koordinuje tok informací mezi ústavem, zemědělskými, výrobními svazy, držiteli povolení a distributory přípravků.

Zároveň ústav rozšiřuje zkušební systém pro ověřování účinnosti nízkorizikových přípravků na ochranu rostlin. Ústav ověří použitelnost přípravků pro systémy EZ a (IP) a jejich účinnost ve srovnání se standardem a přípravků mezi sebou v různých podmínkách.

Přínos:

- podpora pro dodržování zásad integrované ochrany rostlin v zemědělské praxi
- návrhy řešení pro použití přípravků se zaměřením na přípravky nízkorizikové
- možnost volby odolných odrůd zemědělských plodin

3. Klimatická změna, biodiverzita

Má silný vliv na zemědělství jako celek, projevuje se výkyvy počasí, střídáním suchých a deštivých období v nečekaném čase, vyšší mírou výskytu či přemnožováním škůdců (např. hraboš), apod.

Ústav modernizuje zkoušení odrůd směrem k odrůdám odolným vůči výkyvům klimatu i vůči škodlivým organismům, modernizace se týká i zkoušek užitné hodnoty odrůd a systému doporučování odrůd v ČR.

Ústav zavádí komplexní řešení preventivní ochrany rostlin před zavlékáním a dalším šířením ŠO pro ČR nových, které jsou schopny po svém usídlení působit významné hospodářské škody.

Ve spolupráci s MZe ústav průběžně novelizuje národní rostlinolékařské právní předpisy pro lepší schopnost reakce na kalamitní výskyt škodlivého organismu.

Přínos:

- komplexnější hodnocení užitkových vlastností odrůd (odrůda je nejperspektivnější intenzifikační prvek pro udržitelné formy zemědělství)
- zavedení nových kvalitativních analýz (např. na mykotoxiny) při zkoušení odrůd, využití nových fenotypizačních metod
- zaváděné molekulární metody přispívají k efektivnější identifikaci nově vyšlechtěných odrůd a povinnému zkoušení rezistencí v rámci zkoušek odlišnosti, uniformity a stálosti
- rozšíření možnosti dobrovolné registrace odrůd vybraných druhů mimo stávající druhový seznam (např. pohanka)
- intenzivnější průzkum a monitoring výskytu ŠO bude více zaměřen na již v EU regulované škodlivé organismy a nepůvodní, dosud neregulované škodlivé organismy, které v se v souvislosti se změnami klimatu do ČR již šíří nebo mohou být na území ČR zavlčeny
- transparentní krizové řízení při kalamitním výskytu škodlivého organismu včetně toku informací pro veřejnost

4. Digitalizace

Digitalizace administrativních procesů, která rozvíjí vládní strategii Digitální Česko a snahou je přispět k fungování úřadu tzv. „bez papíru“ jak interně, tak směrem k veřejnosti. Další oblastí je řada odborných procesů (např. letecké snímkování).

Ústav se seznamuje s možnostmi využití nových technologií, letecké bezpilotní techniky (dronů) pro leteckého snímkování a digitální analýzy obrazu. Poté ústav metodicky upraví vybrané odborné procesy.

Obecně je digitalizace administrativních procesů ústavu a možné využití moderních technologií pro odborné procesy jednou ze strategických priorit.

Přínos:

- využít družicové snímkování k vyhodnocování škod, způsobených škůdci jako doplněk k monitoringu a detekci intenzity výskytu škodlivých organismů i jako doplněk agrochemickému zkoušení zemědělských půd
- rychlejší a komplexnější tok informací směrem k odborné veřejnosti
- elektronické podání – bude postupně rozšířeno pro všechny agendy, jednodušší a rychlejší kontakt úřadu s veřejností
- digitalizace publikací zlepší jejich dostupnost pro odbornou i laickou veřejnost

5. Komunikace s veřejností

Komunikace ústavu má dvě základní roviny, informační a poradenskou.

V informační rovině jde o rozvoj, úpravu a další modernizaci webových stránek pro lepší orientaci odborné veřejnosti. Struktura bude na zaměřena informace pro všechny žadatele jako návod pro řešení úkonů ve vztahu k agendám ústavu (tzv. „životních situací“).

V rovině poradenské jde o další rozvoj Rostlinolékařského portálu (např. mobilní sběr dat, zasílání informací na e-mail uživatelů) a rozšíření sortimentu publikací v elektronické podobě.

Přínos:

- rychlejší přístup ke všem potřebným informacím
- jednodušší vyřizování odborných agend směrem k odborné veřejnosti
- jasnější a přímější komunikace při krizovém řízení (s médii, s veřejností)